

Likumprojekta „Grozījumi likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” projekta sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)

Tiesību akta projekta anotācijas kopsavilkums	
Mērķis, risinājums un projekta spēkā stāšanās laiks (500 zīmes bez atstarpēm)	Likumprojekts paredz: no aplikšanas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli atbrīvot atbalsta programmas dzīvojamo ēku atjaunošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai ietvaros piešķirtos grantus, precīzēt normas saistībā ar lauksaimniecības zemes atsavināšanas ienākuma atbrīvošanu no iedzīvotāju ienākuma nodokļa, noteikt, ka turpmāk ar iedzīvotāju ienākuma nodokli tiks aplikta atlīdzība par kaitējumu darbaspēju zaudējuma gadījumā, kas saistīts ar sakropļojumu vai citādu veselības bojājumu, kā arī apgādnieka zaudējuma sakarā, ietver normas attiecībā uz mikrouzņēmumu darbiniekiem. Likumprojektā ir veikti arī tehniski un redakcionāli precizējumi. Likumprojekts stājas spēkā Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma noteiktajā kārtībā, atsevišķu normu spēkā stāšanās termiņi un nosacījumi ir noteikti likuma pārejas noteikumos.

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība	
1. Pamatojums	1. Ministru kabineta 2021.gada 11.februāra sēdes protokollēmuma Nr.15 40§ 2. punkts; 2. Finanšu ministrijas, Labklājības ministrijas un Valsts ieņēmumu dienesta iniciatīva.
2. Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	<p>Likuma papildināšana ar 6.¹ pantu (regulējums, kas izriet no Latvijas dalības Eiropas Savienībā)</p> <p>1993. gada 21. decembra Eiropas Komisijas Rekomendācijās Nr.94/79/EK¹ un Eiropas Savienības Tiesas judikatūrā² nostiprinātie pamatprincipi paredz, ka attiecībā uz rezidentiem un nerezidentiem dalībvalstis nav tiesīgas salīdzināmās situācijās piemērot atšķirīgas tiesību normas. Tādējādi fizisko personu ienākumu aplikšanā ar iedzīvotāju ienākumu nodokli ir jāievēro Eiropas Savienības tiesību normas, kuras nosaka aizliegumu ierobežot Eiropas Savienības noteiktās pamatbrīvības, t.sk. pakalpojumu sniegšanas brīvību un brīvu personu kustības ierobežojumu novēršanu.</p> <p>Likums “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” jau pašlaik nodrošina Eiropas Savienības dibināšanas līgumā noteiktās brīvo personu, preču, pakalpojumu un kapitāla kustības (piemēram, likumā ietverta tieša</p>

¹ Commission Recommendation of 21 December 1993 on the taxation of certain items of income received by non-residents in a Member State other than that in which they are resident

² Lieta C- 339/10 no 12.05.2012. , C-383/05 no 22.03.2007. u.c.

atsauce uz maksātāja tiesībām atskaitīt citu Eiropas Savienības dalībvalstu un Eiropas Ekonomikas zonas valstu apdrošināšanas sabiedrībām veiktos apdrošināšanas prēmiju maksājumus attaisnotajos izdevumos u.tml.), tomēr ne visos gadījumos likumā ietverta tieša atsauce uz šādām un līdzīgām maksātāja tiesībām (piemēram, nodokļa atvieglojumus analogiski citās Eiropas Savienības dalībvalstīs vai Eiropas Ekonomikas zonas valstīs gūtajiem ienākumiem). Interpretējot normatīvos aktus, nodokļu administrācija var nonākt līdz atbrīvojuma piemērošanai, kas izriet no Eiropas Savienības dibināšanas līgumā noteiktajai personu, preču, pakalpojumu un kapitāla kustības brīvībai, tomēr nepieciešams, lai arī maksātājs varētu būt pārliecināts par savām tiesībām. Tādējādi, lai nākotnē novēstu nepieciešamību likumā iestrādāt uz katru atsevišķu gadījumu vērstas normas, likumprojekts paredz papildināt likumu “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” ar jaunu pantu, kurā tiek noteikti vispārējie nosacījumi iedzīvotāju ienākuma nodokļa piemērošanā iekšzemes nodokļa maksātājiem un Eiropas Savienības dalībvalstīs vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts rezidentiem.

Grozījumi likuma 3.panta trešajā daļā, to papildinot ar 27.punktu, 9.panta pirmās daļas 13.punktā, 12.panta ceturtajā, piektajā, sestajā un divpadsmitajā daļā, 13.panta pirmās daļas 1.punktā, trešajā, astotajā un devītajā daļā, 15.panta divdesmitās daļas papildināšana ar 3.punktu, 17.panta desmitās daļas papildināšana ar 23.punktu, grozījumi divpadsmitajā daļā, pārejas noteikumu papildināšana ar 181.punktu (atlīdzība par kaitējumu darbaspēju zaudējuma gadījumā, kas saistīts ar sakropļojumu vai citādu veselības bojājumu, kā arī apgādnieka zaudējuma sakarā)

Pašreiz likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 9.panta pirmās daļas 13.punkts nosaka, ka atlīdzība likumdošanas aktos noteiktajā kārtībā par kaitējumu darbaspēju zaudējuma gadījumā, kas saistīts ar sakropļojumu vai citādu veselības bojājumu, kā arī atlīdzība apgādnieka zaudējumu gadījumā ir atbrīvota no aplikšanas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli. Tajā pat laikā slimības pabalsts gan saskaņā ar likumu “Par maternitātes un slimības apdrošināšanu”, gan saskaņā ar likumu “Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām”, kā arī invaliditātes pensija ir ar iedzīvotāju ienākuma nodokli aplikams ienākums, no kura iedzīvotāju ienākuma nodoklis tiek ieturēts izmaksas brīdī. Tāpat ar iedzīvotāju ienākuma nodokli tiek aplikta arī saskaņā ar likumu “Par valsts pensijām” izmaksājamā apgādnieka zaudējuma pensija.

Gan invaliditātes pensijas, gan atlīdzības par darbaspēju zaudējumu izmaksas mērķis ir nodrošināt apdrošinātajai personai ienākumus laikā, kad darbaspēju samazināšanās vai zuduma dēļ tā nevar aktīvi iesaistīties darbā un pati sevi nodrošināt. Personām darbaspējas vecumā negūtie ienākumi sakarā ar darbaspēju zudumu (invaliditāti) tiek kompensēti, izmaksājot atlīdzību par darbaspēju zaudējumu (ja darbaspēju zuduma cēlonis ir nelaimes gadījums darbā vai arodslimība) vai invaliditātes pensiju (ja darbaspēju zuduma cēlonis ir vispārējā saslimšana).

Gan invaliditātes pensija, gan atlīdzība par darbspēju zaudējumu tiek piešķirta personai ar invaliditāti un aprēķinātas no personas vidējās apdrošināšanas iemaksu algas pirms invaliditātes noteikšanas, atšķiras tikai invaliditātes cēlonis. Līdzīgi ir arī apgādnieka zaudējuma gadījumā – tiek piešķirta apgādnieka zaudējuma pensija saskaņā ar likumu “Par valsts pensijām” vai atlīdzība par apgādnieka zaudējumu saskaņā ar likumu “Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām”.

Saskaņā ar likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 12.panta piekto un sesto daļu personām, kurām piešķirta pensija atbilstoši likumam “Par valsts pensijām” piemēro pensionāra neapliekamo minimumu (2021.gadā 3960 EUR gadā jeb 330 EUR mēnesī).

Ņemot vērā minēto, lai novērstu nevienlīdzīgo pieeju ar likumprojektu noteikts, ka atlīdzība par darbspēju zaudējumu, kas saistīts ar sakropļojumu vai citādu veselības bojājumu, kā arī atlīdzība apgādnieka zaudējuma sakarā, ir apliekama ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, turklāt personai tiek piemērots tāds pats neapliekamais minimums kāds noteikts invaliditātes pensijas un apgādnieka zaudējuma pensijas saņēmējiem.

Likumprojekta normas, kas paredz aplikēt ar iedzīvotāju ienākuma nodokli saskaņā ar likumu “Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām” piešķirto atlīdzību darbaspēju zaudējuma gadījumā, kā arī atlīdzību par apgādnieka zaudējumu, ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt datu apmaiņu starp dažādām institūcijām, stājas spēkā ar 2023.gada 1.janvārī.

Uz saskaņā ar likumu “Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām” kompensētajiem papildu izdevumiem (piem. protezēšanas izdevumi, pavadoņa apmaksā, tehnisko palīgīdzekļu iegāde, izdevumi par ārstēšanu, aprūpi, medicīnisko un profesionālo rehabilitāciju u.c.) nav attiecināmas likumprojekta normas par atlīdzību darbaspēju zaudējuma gadījumā.

Grozījumi likuma 9.panta pirmajā daļā, papildinot to ar 46.¹punktu (atbrīvojuma noteikšana atbalsta programmas dzīvojamo ēku atjaunošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai ietvaros piešķirtajiem grantiem)

Ministru kabineta 2021.gada 11.februāra sēdes protokollēmuma Nr.15 40§ 2.punkts uzdeva Finanšu ministrijai izstrādāt un finanšu ministram līdz 2021.gada 1.jūlijam iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā likumprojektu, kas paredz atbrīvot no aplikšanas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli atbalsta programmas dzīvojamo ēku atjaunošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai ietvaros piešķirtus grantus par ēkas energoklases uzlabošanu un tehniskās palīdzības saņemšanu.

Ministru kabineta 2021.gada 11.februāra noteikumi Nr.103 “Noteikumi par atbalsta programmu viena dzīvokļa dzīvojamo māju atjaunošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai” izstrādāti, lai

ieviestu jaunu atbalsta programmu viena dzīvokļa dzīvojamo māju atjaunošanas un energoefektivitātes uzlabošanai. Minētie noteikumi nosaka kārtību, kādā tiks īstenota atbalsta programma, tostarp atbalsta piešķiršanas nosacījumus, kā arī finansējumu, atbalstāmo darbību un izmaksu attiecināmības nosacījumus.

Atbalsta programmas ietvaros plānots piešķirt atbalstu aptuveni 260 dzīvojamām mājām:

- 260 000 *euro* tehniskās palīdzības sniegšanai;
- 1 200 000 *euro* grantu par dzīvojamās mājas energoefektivitātes klases paaugstināšanu.

Atbilstoši noteiktajam, atbalsta saņēmēji ir viena dzīvokļa dzīvojamo māju īpašnieki, kuriem pēc viena dzīvokļa dzīvojamo māju atjaunošanas un energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu īstenošanas tiks izmaksāts gan grants par ēkas energoklases uzlabošanu, gan tehniskā palīdzība. Aptuveni 260 privātpersonu līdz garantiju izsniegšanas termiņa beigām (2024. gada 31. decembrim) savos privātpersonu norēķinu kontos par vienu īpašumu saņems ne vairāk kā 5 000 *euro* par ēkas energoklases uzlabošanu un 1 000 *euro* par tehnisko palīdzību.

Īstenojot Ministra kabineta doto uzdevumu, likumprojektā ir ietverta norma, kas paredz atbrīvot no aplikšanas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli atbalsta programmas dzīvojamo ēku atjaunošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai ietvaros piešķirtos grantus par ēkas energoklases uzlabošanu un tehniskās palīdzības saņemšanu.

Grozījumi likuma 9.pantā, papildinot to ar 6.²daļu (stipendiju nolikumu atbilstības izvērtēšana)

Saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 8.punktu no aplikšanas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli atbrīvo stipendijas, kas izmaksātas no budžeta, Ministru kabineta apstiprinātas biedrības vai nodibinājuma līdzekļiem vai no to starptautisko izglītības vai sadarbības programmu līdzekļiem, kurās līdzdalību ir apstiprinājis Ministru kabinets. Lai biedrību un nodibinājumu izmaksātajām stipendijām piemērotu likumā noteikto atbrīvojumu, atbilstoši Ministru kabineta 2001.gada 31.jūlija noteikumos Nr.337 "Kārtība, kādā stipendijas atbrīvojamās no aplikšanas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli" noteiktajai kārtībai, attiecīgajam biedrību vai nodibinājumu stipendiju nolikumam jābūt reģistrētam Valsts ieņēmumu dienestā. Savukārt Valsts ieņēmumu dienestam ir noteikts pienākums 15 dienu laikā pēc attiecīgā fonda stipendijas nolikuma saņemšanas pieņemt lēmumu par stipendijas nolikuma reģistrāciju vai, ja iesniegtais stipendijas nolikums neatbilst šajos noteikumos noteiktajām prasībām, pieņemt lēmumu par atteikumu to reģistrēt.

Lai nodrošinātu stipendijas piešķiršanas procesa caurskatāmību un novērstu izvairīšanos no iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksāšanas, likumprojektā ir ietverta norma, kas paredz, ka, izvērtējot stipendijas nolikumu vai veicot ar stipendiju izmaksu saistītus kontroles

pasākumus, Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības vērtēt saskaņā ar nolikumu izmaksājamās stipendijas atbilstību likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 9.panta ceturtajā daļā noteiktajai stipendijas definīcijai ne tikai pēc juridiskās formas, bet arī ekonomiskās būtības, t.sk. vērtēt stipendiju izmaksas avotu, kritērijus u.tml.

Grozījumi likuma 10.panta pirmās daļas 6.punktā un 1.³ daļā (attaisnoto izdevumu piemērošana)

Valsts ieņēmumu dienests, analizējot tā lietvedībā esošās lietas un tiesu nolēmumus par likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” piemērošanu attaisnotajiem izdevumiem par apdrošināšanas prēmiju maksājumiem, kas izdarīti atbilstoši dzīvības apdrošināšanas līgumam (ar līdzekļu uzkrāšanu), ir secinājis, ka pastāv atšķirīga prakse attaisnoto izdevumu piemērošanā, kas izriet no likuma normu interpretācijas.

Lai nodrošinātu viennozīmīgu un nepārprotamu likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 10. panta pirmās daļas 6. punktā ietvertās normas piemērošanu atbilstoši tās sākotnējam mērķim – piemērojot nodokļa atbrīvojumu (attaisnoto izdevumu veidā), atbalstīt apdrošināšanas prēmiju maksājumu veikšanu ilgtermiņā (10 un vairāk gadi), lai palielinātu paša nodokļa maksātāja finansiālo nodrošinājumu ilgtermiņā, vienlaikus nodrošinot materiālu aizsardzību viņa ģimenei šī nodokļa maksātāja nāves vai invaliditātes gadījumā, likumprojektā precizēta minētā norma, nosakot, ka apdrošināšanas prēmiju maksājumi, kas izdarīti atbilstoši dzīvības apdrošināšanas līgumam (ar līdzekļu uzkrāšanu) ir atzīstami kā attaisnotie izdevumi tikai tad, ja apdrošinājuma ņēmējs un apdrošinātā persona ir pats maksātājs, kā arī noslēgtā dzīvības apdrošināšanas līguma (ar līdzekļu uzkrāšanu) noteikumi paredz, ka apdrošināšanas atlīdzību par apdrošināšanas gadījumu (izņemot apdrošinātās personas nāves gadījumu), kā arī citas summas, kas saistītas ar līguma darbību vai tā pārtraukšanu, izmaksā apdrošinātajai personai.

Tādējādi tiek nodrošināta nodokļa atvieglojuma (attaisnoto izdevumu) piemērošana atbilstoši tā mērķim un novērsts nodokļa bāzes nepamatotas samazināšanas risks.

Vienlaikus likums “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”, tāpat kā iepriekš, ļaus maksātājam atskaitīt savos attaisnotajos izdevumos apdrošināšanas prēmiju maksājumus arī tad, ja tos veicis tā laulātais.

Papildus minētajam, atbilstoši likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 10.panta pirmās daļas 2.punktā un 1.³ daļā noteiktajam, pirms ienākuma aplikšanas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli no gada aplikamo ienākumu apjoma tiek atskaitīti izdevumi par maksātāja un viņa ģimenes locekļu izglītības iegūšanu un ārstniecisko pakalpojumu izmantošanu. Minētie maksātāja attaisnotie izdevumi kopā nedrīkst pārsniegt 50 procentus no maksātāja taksācijas gada aplikamā ienākuma lieluma, bet ne vairāk kā 600 *euro*. Pašreiz praksē ir konstatēts, ka nodokļu maksātāji kļūdaini izprot minēto normu, jo

uzskata, ka gan pats nodokļu maksātājs, gan viņa ģimenes locekļi ir tiesīgi katrs savā gada ienākumu deklarācijā par vienu un to pašu personu piemērot attaisnotos izdevumus 600 *euro* apmērā.

Lai veicinātu nodokļu administrēšanas uzlabošanu un noteiktu skaidru un vienkāršu iedzīvotāju ienākuma nodokļa tiesību normu piemērošanu, likumprojektā ir precizēta likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”¹⁰. panta 1.³ daļa, nosakot, ka attaisnotie izdevumi par ģimenes locekļiem ir iekļaujami gada ienākumu deklarācijā tikai tad, ja tie nav iekļauti cita ģimenes locekļa deklarācijā.

Grozījumi likuma 11.⁷ panta ceturtajā un piektajā daļā, 19.panta papildināšana ar 7.¹daļu, pārejas noteikumu 179.punkts (atbrīvojuma piemērošana ienākumam no lauksaimniecības zemes atsavināšanas)

Atbilstoši likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”^{11.7} pantā ietvertajām normām ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliet ienākumu no tāda nekustamā īpašuma atsavināšanas, kurš pēc lietošanas mērķa ir lauksaimniecības zeme, ja ir izpildīti visi šajā pantā ietvertie nosacījumi attiecībā uz lauksaimniecības zemes pircēju un pārdevēju.

Pašlaik spēkā esošais iedzīvotāju ienākuma nodokļa regulējums paredz, ka:

- atbrīvojumu lauksaimniecības zemes atsavināšanas ienākumam var piemērot tikai tad, ja nekustamā īpašuma objektu kopību neveido ēkas un būves;
- ja nekustamā īpašuma objektu kopību neveido ēkas un būves, bet to veido arī mežs vai cita zeme, atbrīvojumu piemēro proporcionāli tai zemes platības daļai, kas ir lauksaimniecības zeme.

Lai gan kopumā šāda pieeja uzskatāma par pareizu, jo atbrīvojuma mērķis ir sekmēt lauksaimniecībā izmantojamās zemes saglabāšanu un izmantošanu lauksaimnieciskajā apritē, tomēr atsevišķos gadījumos atbrīvojuma piemērošanas mehānisms ir radījis negatīvus blakus efektus. Kā īpaši izceļamu piemēru var minēt AS “Attīstības finanšu institūcija “Altum”” (turpmāk – “Altum”) programmu, kas paredz aizdevumu pret nekustamā īpašuma ķīlu (t.s. reverso nomu, t.i. - ar zemes atsavināšanu “Altum” un tās atpirkšanas tiesībām lauksaimniekam, starplaikā lauksaimnieks zemi nomājot no “Altum”). Šajā gadījumā par atsavināšanas rezultātā gūto ienākumu ir jāmaksā iedzīvotāju ienākuma nodoklis (kapitāla pieauguma nodoklis) tad, ja nekustamā īpašuma sastāvā ir ēkas un būves, jo, lai gan nākotnē lauksaimnieks zemi plāno no “Altum” atpirkt, darījumu 1.solī notiek zemes atsavināšana. Periodā no 01.07.2015. līdz 31.12.2019. šādu gadījumu Latvijas Zemes fonda darījumos ir bijis aptuveni 15%.

Lai veicinātu “Altum” programmas mērķu sasniegšanu, kā arī to mērķu sasniegšanu, kādi izvirzīti, nosakot iedzīvotāju ienākuma nodokļa atbrīvojumu ienākumam no lauksaimniecības zemes atsavināšanas, kā arī vienlaikus minimizētu risku, ka iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojums tiek izmantots nodokļa optimizēšanas

mērķiem, likumprojektā noteikts, ka tad, ja nekustamā īpašuma sastāvā ir ēkas un būves, mežs vai cita veida zeme (piemēram, purvi, zeme zem ūdeņiem), atbrīvojumu piemēro, ja nekustamā īpašuma atsavinātājs iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā sertificēta nekustamā īpašuma vērtētāja sniegtu vērtējumu, kurā norādīta ne tikai nekustamā īpašuma kopējā tirgus vērtība, bet arī tirgus vērtība atsevišķai nekustamā īpašuma daļai - lauksaimniecības zemei. Šajā gadījumā iedzīvotāju ienākuma nodokļa atbrīvojuma piemērošanai tiek ņemts vērā uz lauksaimniecības zemi attiecināmās nekustamā īpašuma tirgus vērtības daļas īpatsvars kopējā nekustamā īpašuma tirgus vērtībā.

Piemērs

Nekustamā īpašuma objektu kopību veido lauksaimniecības zeme (20 ha), dzīvojamā ēka, saimniecības ēka un zeme zem ēkā. un pagalmiem (0,2 ha).

Nekustamā īpašuma tirgus vērtība saskaņā ar sertificēta nekustamā īpašuma vērtētāja sniegto vērtējumu ir 50 000 euro, t.sk. lauksaimniecības zeme – 30 000 euro. (lauksaimniecības zemes vērtības īpatsvars kopējā tirgus vērtībā 60%.)

Īpašnieks atsavina nekustamo īpašumu "Altum" programmas ietvaros par 40 000 euro.

Nekustamā īpašuma iegādes vērtība 10 000 euro.

Visa īpašuma atsavināšanu ienākums 30 000 euro.

- *30 000 euro x 60%=18 000 – ienākums no lauksaimniecības zemes atsavināšanas*
- *30 000-18 000 = 12 000 euro – ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamais ienākums*

Atbrīvojumu no aplikšanas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, izmantojot minēto proporciju, piemēro neatkarīgi no tā, vai lauksaimniecības zemi atsavina "Altum", vai cits lauksaimniecības zemes pircējs.

Savukārt, ja nekustamā īpašuma sastāvā neietilpst ēkas vai būves, bet atsavina nekustamo īpašumu, kuru veido lauksaimniecības zeme un mežs vai cita veida zeme (piemēram, purvi, zeme zem ūdeņiem), likumprojekts paredz, ka atbrīvojumu piemēro lauksaimniecības zemei proporcionāli tās tirgus vērtības īpatsvaram kopējā nekustamā īpašuma tirgus vērtībā atbilstoši sertificēta nekustamā īpašuma vērtētāja vērtējumam vai, ja nodokļa maksātāja rīcībā nav šāds vērtējums, līdzšinējā kārtībā – proporcionāli tai zemes platības daļai, kura pēc lietošanas mērķa ir lauksaimniecības zeme.

Nosakot iedzīvotāju ienākuma nodokļa atbrīvojumu ienākumam no lauksaimniecības zemes atsavināšanas, ja tiek atsavināts nekustamais īpašums, kurā ietilps lauksaimniecības zeme un ēkas, būves, piemēro sākot ar 2021.gada 1.janvāri, ja nodokļa maksātāja rīcībā ir sertificēta vērtētāja vērtējums, kas nav vecāks par 12 mēnešiem no dienas, kad noslēgts atsavināšanas līgums.

Grozījumi likuma 15.panta 19.¹daļā (iedzīvotāju ienākuma nodokļa piemērošana sportistu ienākumam)

Patreiz, atbilstoši likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 15.panta 19.¹daļā noteiktajam, algotā darba ienākumam no profesionālā sporta ir paredzēta 20 procentu nodokļa likmes piemērošana rezumējošā kārtībā. Gramatiski interpretējot minēto likuma normu, ja ienākuma izmaksas vietā nav iesniegta algas nodokļa grāmatiņa, minētajam ienākumu veidam taksācijas gada laikā jāpiemēro 23 procentu nodokļa likmi. Tomēr 20 procentu likmes piemērošanas atlikšana līdz gada ienākumu deklarācijas iesniegšanas dienai liedz nodokļa maksātājiem iespēju savlaicīgi taksācijas gada laikā izmantot tiem likumdevēja noteiktās priekšrocības, turklāt ir nesamērīga prasība, kas nevajadzīgi palielina birokrātisko un administratīvo slogu, jo nodokļa maksātāji savas tiesības var realizēt tikai iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, t.i. rezumējošā kārtībā.

Likumprojektā ir precizēta likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 15.panta 19.¹daļā norma, kas paredz, ka arī taksācijas gada laikā, aprēķinot iedzīvotāju ienākuma nodokli no profesionālā sportista algota darba ienākumiem, piemēro 20 procentu nodokļa likmi.

Grozījumi likuma 17.¹panta trešajā un ceturtajā daļā un panta papildināšana ar 2.¹daļu (iedzīvotāju ienākuma nodokļa piemērošana nomātam personālam)

Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 10.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka pirms ienākuma aplikšanas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli no gada aplikamo ienākuma apjoma tiek atskaitīta nomaksātā sociālā nodokļa summa un valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi vai pēc būtības līdzīgi citu Eiropas Savienības dalībvalstu vai Eiropas Ekonomiskās zonas valstu normatīvajos aktos noteiktie maksājumi.

Ņemot vērā apsvērumu, ka iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķina principiem būtu jābūt vienādiem, t.sk. gadījumos, kad tiek aprēķināts iedzīvotāju ienākuma nodoklis no iznomāta personāla ienākuma, tika izvērtētas likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 17.¹pantā ietvertās tiesību normas kopsakarā ar citām šā likuma normām, kā arī saistībā ar Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 “Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība” 8.pielikuma piemēros ietverto likuma normu interpretāciju.

Lai nodrošinātu skaidru un nepārprotamu likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” ietverto normu piemērošanu iznomāta personāla ienākumam, likumprojekts nosaka, ka iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķinā no minētā ienākuma tiek ņemtas vērā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, kā arī pēc būtības līdzīgi citu Eiropas Savienības dalībvalstu vai Eiropas Ekonomikas zonas valstu normatīvajos aktos noteiktie maksājumi.

Piemērs

Saskaņā ar ārvalstu komersanta sniegto informāciju, maksājums par pakalpojumu, kas saistīts ar personāla nomu, ir 2000,00 euro, t.sk. darbaspēka izmaksas - 1800,00 euro mēnesī. Darbaspēka izmaksas ietver arī valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (turpmāk – VSAOI), kuras veicamas Latvijā.

Iznomātā personāla ienākums ietver VSAOI darba devēja daļu (vispārīgā gadījumā 23,59 %) un nodokļu aprēķināšanai bruto ienākumu nosaka, atskaitot VSAOI darba devēja daļu (23,59 %).

1800,00 euro : 1,2359 = 1456,43 euro (bruto ienākums – atskaitot VSAOI darba devēja daļu)

1456,43 euro x 23 % = 334,98 euro

152,93 euro (VSAOI 10,5 % no 1456,43 euro)

152,93 euro x 20 % = 30,59 euro (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)

Ieturamais iedzīvotāju ienākuma nodoklis: 334,98 euro – 30,59 euro = 304,39 euro

Papildus minētajam, lai novērstu izvairīšanos no iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksāšanas, likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 17.¹pants papildināts ar normu, kas nosaka, ka personāla nomnieku identificē, ņemot vērā atsevišķa darījuma vai darījumu kopuma ekonomisko saturu un būtību, nevis tikai juridisko formu, tajā skaitā (bet ne tikai) izvērtē, vai personāla nomnieka noslēgta līguma ar personāla iznomātāju rezultātā personāls tiek nodots citai personai, lai veiktu darbības saistībā ar šīs citas personas saimniecisko vai profesionālo darbību Latvijā vai ārvalstī (šādā gadījumā, par personāla nomnieku ir atzīstama šī cita persona, kuras labā personāls veic darbu).

Grozījumi likuma 19.panta ceturtajā daļā, papildināšana ar 2.⁵punktu, un 28.panta papildināšana ar 20.punktu (iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārmaxu administrēšana)

Saskaņā ar Solidaritātes nodokļa likumā noteikto solidaritātes nodoklis ir VSAOI, kas ir veiktas no ienākumiem, kas pārsniedz obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru (2021.gadā- 62 800 euro gadā).

Solidaritātes nodokļa likme ir 25 procenti. Solidaritātes nodoklis 10 procentpunktu apmērā tiek novirzīts iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumos. Atbilstoši likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 1.panta trešajai daļai, iedzīvotāju ienākuma nodoklī iekļauj arī atbilstoši Solidaritātes nodokļa likumam noteikto solidaritātes nodokļa daļu, kas pārskaitīta iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadales kontā.

Solidaritātes nodokļa maksātājiem, kuriem taksācijas gadā piemērota zemāka VSAOI likme nekā 25%, kas noteikta Solidaritātes nodokļa likumā, veidojas starpība, kura jāiemaksā budžetā.

Likumprojekts nosaka, ka minētā starpība jāiemaksā budžetā iedzīvotāju ienākuma nodokļa veidā, iesniedzot taksācijas gada ienākumu deklarāciju.

Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 19.panta ceturtajā daļā noteikts, ka Valsts ieņēmumu dienests lēmumu par iedzīvotāju

ienākuma nodokļa pārmaksas atmaksu, kas deklarēta rezumējošā kārtībā un apstiprināta pilnā apmērā, rakstveidā neizdod, bet lēmumu paziņo ar nodokļa pārmaksas atmaksas veikšanu maksātāja kredītiestādes kontā, maksātāja norēķinu kontā, kas atvērts pie maksājumu pakalpojumu sniedzēja, vai skaidrā naudā vai ar paziņojumu par novirzīšanu nokavēto nodokļu un ar tiem saistīto maksājumu segšanai vai ieskaitīšanu zvērinātu tiesu izpildītāju rīkojumu izpildei.

Ņemot vērā to, ka AS "Citadele banka" ir ierobežojusi skaidras naudas izmaksu, un Valsts ieņēmumu dienests var izmaksāt nodokļu pārmaksu tikai bezskaidrā naudā, likumprojektā noteikts, ka iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārmaksu veic kredītiestādes kontā vai maksātāja norēķinu kontā, kas atvērts pie maksājumu pakalpojumu sniedzēja.

Turklāt, lai nodrošinātu minēto iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārmaksas atmaksas procesu, iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājam ar likumprojektu likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" ir noteikts pienākums kopā ar gada ienākumu deklarāciju sniegt informāciju par kontu, kurā ieskaitāma atmaksājama summa.

Grozījumi likuma 20.panta trešās daļas 2.punktā (iedzīvotāju ienākuma nodokļa nomaksas kārtība nerezidentiem)

Ienākums no Latvijas Republikā esoša nekustamā īpašuma atsavināšanas un citu kapitāla aktīvu atsavināšanas ienākums atbilstoši likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.⁹ pantam, ja šajā likumā nav noteikts citādi, nerezidentiem saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 3.panta trešās daļas 7¹.punktu ir apliekams ar iedzīvotāju ienākuma nodokli. Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 20.panta trešās daļas 2.punkts nosaka, ka ārvalsts nodokļa maksātājam (nerezidentam) deklarācija nav jāiesniedz, izņemot gadījumu, kad nerezidents saņem šā likuma 3.panta trešās daļas 7.¹ un 17.punktā minētos ienākumus no fiziskajām personām, kas nav minētas šā likuma 17.panta 12.² daļā, t.i. no fiziskajām personām, kurām nav reģistrēta saimnieciskā darbība. Tādējādi, piemēram situācijā, ja kapitāla aktīvu atsavina ārvalstu uzņēmums, gramatiski tulkojot, minētā likuma norma nerezidentam neuzliek pienākumu iesniegt deklarāciju. Tomēr vienlaikus likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" nosaka, ka minētais ienākums no kapitāla pieauguma ir apliekams ar iedzīvotāju ienākuma nodokli.

Lai novērstu minēto nepilnību un nodrošinātu vienveidīgu likuma piemērošanu, ar likumprojektu nerezidentam noteikts pienākums sniegt deklarāciju visos gadījumos, ja no tā nav ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis.

Grozījumi likuma 29.panta pirmās daļas 7.punktā

Atbilstoši likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 16.panta trešajā daļā noteiktajam, iedzīvotāju ienākuma nodoklis tiek skaitīts atbilstoši gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktajam sadalījumam tās pašvaldības budžetā, kuras administratīvajā teritorijā personas

deklarētā dzīvesvieta bija taksācijas gada sākumā, t.i. taksācijas gada 1.janvārī plkst. 00.00.

Ņemot vērā apstākli, ka sākot ar 2015.gada 1.janvāri ir vienota iedzīvotāju ienākuma nodokļa iekasēšanas kārtība, ar likumprojektu ir izslēgts likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 29.panta pirmās daļas 7.punkts, kas nosaka īpašu iedzīvotāju ienākuma nodokļa iekasēšanas kārtību gadījumos, ja Finanšu ministrija ar attiecīgo pilsētu vai novada teritoriju ir noslēgusi līgumu.

Grozījumi likuma 19.panta 1.¹ un trešajā daļā

Šobrīd likuma 15.panta otrajā daļā noteikta progresīvā iedzīvotāju ienākuma nodokļa likme, kas tiek izmantota iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai rezumējošā kārtībā. Rezumējošā kārtībā aprēķinot iedzīvotāju ienākuma nodokli, lai korekti noteiktu nodokļa pārmaksas vai piemaksas apmēru ārvalstī gūtajam ienākumam, ienākumam pielīdzinātajam aizdevumam vai tad, ja maksātājam ir jāmaksā nodoklis 50 *euro* apmērā no saimnieciskās darbības ienākuma, maksātājam faktiski ir jāveic iedzīvotāju ienākuma nodokļa starppaprēķins. Veicot minēto starppaprēķinu nodokļa maksātājam ir jāņem vērā kopējais gada bruto ienākums un tam attiecīgi piemērojamo progresīvo iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi, un attiecīgi minētajiem ienākuma veidiem ir nepieciešams aprēķināt konkrētam ienākuma veidam piemērojamo vidējo svērto iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi.

Lai nodrošinātu minētā aprēķina legitimitāti, likumprojekts paredz, ka, veicot iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķinu rezumējošā kārtībā, ārvalstī gūtajam ienākumam, ienākumam pielīdzinātajam aizdevumam vai tad, ja maksātājam jāmaksā nodoklis saskaņā ar šā panta 2.¹ daļu, piemēro vidējo svērto nodokļa likmi.

Papildus minētajam administratīvā sloga mazināšanas nolūkā ar likumprojektu noteikts, ka rezumējošā kārtībā aprēķinātais iedzīvotāju ienākuma nodoklis jāiemaksā budžetā tad, ja tā apmērs pārsniedz vienu euro.

Grozījumi likuma 3.panta 1.¹ daļā, 6.panta pirmajā daļā, 10.panta piektajā daļā, 12.panta septītajā un astotajā daļā, 13.panta trešajā daļā, 15.panta desmitajā daļā, 19.panta otrajā daļā un 17.panta 5.¹ daļas izslēgšana, 17.² panta izslēgšana, pārejas noteikumu papildināšana ar 178.punktu

Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" veikti saistībā ar Saeimā 2020.gada 26.novembrī pieņemtajiem grozījumiem Mikrouzņēmumu nodokļa likumā, kas paredz, ka no 2021.gada 1.janvāra mikrouzņēmumu nodokli var attiecināt tikai uz mikrouzņēmuma īpašnieku, savukārt mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja darbiniekiem piemēro darbaspēka nodokļus vispārējā kārtībā saskaņā ar likumu "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" un likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" (*attiecībā uz jau pieņemtiem mikrouzņēmumu darbiniekiem noteikts pārejas periods līdz 2021.gada*

		<p>30.jūnijam, kura laikā piemēro līdz 2020.gada 31.decembrim spēkā esošo Mikrouzņēmumu nodokļa likuma regulējumu).</p> <p>Ņemot vērā veiktos grozījumus Mikrouzņēmumu nodokļa likumā ar likumprojektu likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” vārdi “mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja darbinieks un īpašnieks” aizstāti ar vārdiem “mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs”.</p> <p>Ņemot vērā to, ka mikrouzņēmumu nodokļa maksāšanas režīms turpmāk netiks attiecināts uz mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja darbiniekiem, ar likumprojektu izslēgts likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 17.²pants.</p> <p>Likumprojektā ietvertās normas attiecībā uz mikrouzņēmumu darbiniekiem piemērojamas ar 2021.gada 1.jūliju. Norma, kura izslēdz 17.²pantu, stājas spēkā 2022.gada 1.janvārī.</p> <p>Grozījumi likuma 9.panta pirmās daļas 4.punktā, 10.panta pirmās daļas 2.punktā</p> <p>Lai novērstu nepieciešamību veikt grozījumus likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” ikreiz, kad tiek veikti grozījumi kādā no apdrošināšanas jomu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem, likumā esošās atsauces uz Apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas likumu un Apdrošināšanas un to uzraudzības likumu aizstātas ar vārdiem “saskaņā ar apdrošināšanas jomu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem”.</p>
3.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas un publiskas personas kapitālsabiedrības	Finanšu ministrija (Valsts ieņēmumu dienests).
4.	Cita informācija	Nav.

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu

1.	Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	<ol style="list-style-type: none"> 1) Nodokļa maksātāji, kas saņems atbalsta programmas dzīvojamo ēku atjaunošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai ietvaros piešķiros grantus; 2) Nodokļa maksātāji, kuri piemēro IIN attaisnotos izdevumus par apdrošināšanas prēmiju maksājumiem un par ģimenes locekļu izdevumiem par ārstniecības un izglītības pakalpojumiem; 3) Nodokļa maksātāji, kuri gūst ienākumus no tāda nekustamā īpašuma atsavināšanas, kura sastāvā ir lauksaimniecības zeme; 4) Nodokļa maksātāji, kas saņem algota darba ienākumu no profesionālā sporta;
----	---	---

		<p>5) Nodokļa maksātāji, kas nodarbināti uz personāla nomas līguma pamata, un ienākuma izmaksātāji, kas izmaksā ienākumu uz šo līgumu pamata;</p> <p>6) Nodokļa maksātāji, kas līdz šim pārmaksātā nodokļa atmaksu saņēmuši skaidrā naudā;</p> <p>7) Solidaritātes nodokļa maksātāji, kuriem taksācijas gadā piemērota mazāka VSAOI likme nekā Solidaritātes nodokļa likumā noteiktā;</p> <p>8) Nodokļa maksātāji, kas saņem atlīdzību par kaitējumu darbaspēju zaudējuma gadījumā, kas saistīts ar sakropļojumu vai citādu veselības bojājumu, kā arī apgādnieka zaudējuma sakarā.</p>
2.	Tiesiskā regulējuma ietekme uz tautsaimniecību un administratīvo slogu	Nodokļu administrācijai administratīvais slogs nemainīsies.
3.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar.
4.	Atbilstības izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar.
5.	Cita informācija	Nav.

III. Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem

Rādītāji	2021		Turpmākie trīs gadi (euro)				
	saskaņā ar valsts budžetu kārtējam gadam	izmaiņas kārtējā gadā, salīdzinot ar valsts budžetu kārtējam gadam	2022		2023		2024
			saskaņā ar vidēja termiņa budžeta ietvaru	izmaiņas, salīdzinot ar vidēja termiņa budžeta ietvaru 2022. gadam	saskaņā ar vidēja termiņa budžeta ietvaru	izmaiņas, salīdzinot ar vidēja termiņa budžeta ietvaru 2023. gadam	izmaiņas, salīdzinot ar vidēja termiņa budžeta ietvaru 2023. gadam
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Budžeta ieņēmumi	1 777 246 339	Nav precīzi aprēķināms	1 881 327 193	739 863	1 979 332 193	739 863	739 863
1.1. valsts pamatbudžets, tai skaitā ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	444 311 585	Nav precīzi aprēķināms	466 355 439	554 897	485 956 439	554 897	554 897

1.2. valsts speciālais budžets	0	0	0	0	0	0	0
1.3. pašvaldību budžets	1 332 934 754	Nav precīzi aprēķināms	1 414 971 754	184 966	1 493 375 754	184 966	184 966
2. Budžeta izdevumi	1 777 246 339	0	1 881 327 193	166 393	1 979 332 193	0	0
2.1. valsts pamatbudžets	444 311 585	0	466 355 439	166 393	485 956 439	0	0
2.2. valsts speciālais budžets	0	0	0	0	0	0	0
2.3. pašvaldību budžets	1 332 934 754	0	1 414 971 754	0	1 493 375 754	0	0
3. Finansiālā ietekme	0	Nav precīzi aprēķināms	0	+573 470	0	+739 863	+739 863
3.1. valsts pamatbudžets	0	Nav precīzi aprēķināms	0	+388504	0	+554 897	+554 897
3.2. speciālais budžets	0	0	0	0	0	0	0
3.3. pašvaldību budžets	0	Nav precīzi aprēķināms	0	+184 966	0	+184 966	+184 966
4. Finanšu līdzekļi papildu izdevumu finansēšanai (kompensējošu izdevumu samazinājumu norāda ar "+" zīmi)	0	0	0	0	0	0	0
5. Precizēta finansiālā ietekme	X	Nav precīzi aprēķināms	X	+573470	X	+739 863	+739 863
5.1. valsts pamatbudžets		Nav precīzi aprēķināms		+388504		+554 897	+554 897

5.2. speciālais budžets		0		0		0		0						
5.3. pašvaldību budžets		Nav precīzi aprēķināms		+184 966		+184 966		+184 966						
6. Detalizēts ieņēmumu un izdevumu aprēķins (ja nepieciešams, detalizētu ieņēmumu un izdevumu aprēķinu var pievienot anotācijas pielikumā)	<p>Ņemot vērā, ka grozījumi par atlīdzību par kaitējumu darbaspēju zaudējuma gadījumā, kas saistīts ar sakropļojumu vai citādu veselības bojājumu, kā arī apgādnieka zaudējuma sakarā stāsies spēkā no 2023.gada 1.janvārī, fiskālā ietekme attiecināma sākot no 2023.gada.</p> <table border="1"> <tr> <td>Fiskālā ietekme no 2023.gada, katram gadam*, tajā skaitā:</td> <td>739 863</td> </tr> <tr> <td>Valsts pamatbudžetā</td> <td>554 897</td> </tr> <tr> <td>Pašvaldību budžetā</td> <td>184 966</td> </tr> </table> <p><i>*Nav datu par saņēmējiem, kuriem kaitējuma atlīdzību izmaksā darba devējs.</i></p> <p>Aprēķinos izmantoti Labklājības ministrijas sniegtie Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras dati par fiziskajām personām, kurām 2020.gadā izmaksātas apdrošināšanas atlīdzības par darbaspēju un apgādnieka zaudējumu, kaitējuma atlīdzības sakarā ar nelaimes gadījumu darbā vai arodslimību. Aprēķinos izmantoti dati par atlīdzības saņēmēju vidējo skaitu mēnesī, kuriem izmaksājama atlīdzība un vidējais izmaksājamais atlīdzības apmērs EUR. Atlīdzības izmaksājamas par darbaspējas zaudējumu, sakarā ar nelaimes gadījumu darbā vai arodslimību, par apgādnieka zaudējumu vai par kaitējumu, sakarā ar nelaimes gadījumu darbā vai arodslimību.</p> <p>Nepieciešamo izmaiņu veikšanai Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmās ir nepieciešams papildu finansējums 166 393 EUR apmērā, tai skaitā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nodokļu informācijas sistēmā (NIS) (299,2 c/d; 1 c/d cena 435,75 EUR) – 135 762 EUR; • Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS) (28 c/d; 1 c/d cena 490,05 EUR) – 13 722 EUR; • Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmā (MAIS) (35,2 c/d; 1 c/d cena 480,37 EUR) – 16 909 EUR. 								Fiskālā ietekme no 2023.gada, katram gadam*, tajā skaitā:	739 863	Valsts pamatbudžetā	554 897	Pašvaldību budžetā	184 966
Fiskālā ietekme no 2023.gada, katram gadam*, tajā skaitā:	739 863													
Valsts pamatbudžetā	554 897													
Pašvaldību budžetā	184 966													
6.1. detalizēts ieņēmumu aprēķins														
6.2. detalizēts izdevumu aprēķins														
7. Amata vietu skaita izmaiņas	Nav attiecināms.													
8. Cita informācija	<p>2022.gadā papildu nepieciešamo finansējumu izmaiņu veikšanai Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmās Finanšu ministrijai jāparedz gadskārtējā valsts budžeta likumprojekta un vidēja termiņa budžeta ietvara likumprojekta sagatavošanas procesā precizējot VID bāzi 2022.-2024.gadam, pārdaļot finansējumu no budžeta resora “74.Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdaļamais finansējums” 33.00.00 programmai “Valsts ieņēmumu un muitas politikas nodrošināšana” 2022.gadam.</p> <p>Likumprojektā noteiktajiem grozījumiem, kuriem fiskālā ietekme uz valsts un pašvaldību budžetu ieņēmumiem nav precīzi aprēķināma, jo grozījumu pamatā ir tehniska rakstura precizējumi, ir šādiem grozījumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • papildināšana ar 6.¹ pantu; 													

	<ul style="list-style-type: none"> • 9.pantā, papildinot to ar 6.²daļu; • 10.panta pirmās daļas 6.punktā un 1.³ daļā; • 15.panta 19.¹daļā; • 19.panta ceturtajā daļā, papildināšana ar 2.⁵ punktu, un 28.panta papildināšana ar 20.punktu; • 20.panta trešās daļas 2.punktā; • 29.panta pirmās daļas 7.punktā; • 3.panta 1.¹daļā, 6.panta pirmajā daļā, 10.panta piektajā daļā, 12.panta septītajā un astotajā daļā, 13.panta trešajā daļā, 15.panta desmitajā daļā, 19.panta otrajā daļā un 17.panta 5.¹daļas izslēgšana, 17.²panta izslēgšana, pārejas noteikumu papildināšana ar 178.punktu. <p>Grozījumi likuma 9.panta pirmajā daļā, papildinot to ar 46.¹punktu (atbrīvojuma noteikšana atbalsta programmas dzīvojamo ēku atjaunošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai ietvaros piešķirtajiem grantiem) stāsies spēkā jau 2021.gadā un to mērķis ir atbalstīt aptuveni 260 privātpersonas un grantus plānots piešķirt līdz 2024.gada 31.decembrim, pasākumam fiskālā ietekme neveidosies, jo šobrīd nepastāv šāda veida granti, kuri būtu apliekami ar iedzīvotāju ienākuma nodokli. Tādējādi arī minētā atbrīvojuma noteikšana neradīs budžeta ieņēmumu samazinājumu.</p> <p>Pārējiem likumprojektā noteiktajiem grozījumiem fiskālā ietekme uz valsts un pašvaldību budžetu ieņēmumiem nav precīzi aprēķināma, jo nav pietiekošas informācijas un dati par to personu skaitu, kas šobrīd un nākotnē varētu atsavināt lauksaimniecības zemi un šīs zemes kadastrālās vērtības, kā arī par to personu skaitu, kas nākotnē piemērotu iedzīvotāju ienākuma nodokli nomātam personālam, kā arī šī personāla bruto atalgojuma apmērus.</p>
--	--

IV. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu

1.	Saistītie tiesību aktu projekti	Pēc projekta apstiprināšanas Saeimā sešu mēnešu laikā veicami grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumos Nr.899 “Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība”, lai papildinātu tos ar piemēriem par iedzīvotāju ienākuma nodokļa piemērošanu personāla nomas, lauksaimniecības zemes atsavināšanas un atlīdzības par darbspēju zaudējumu, kas saistīts ar sakropļojumu vai citādu veselības bojājumu, kā arī atlīdzību apgādnieka zaudējuma gadījumā. Papildus veicami grozījumi Ministru kabineta 2019.gada 20.augusta noteikumos Nr.381 “Invaliditātes informatīvās sistēmas noteikumi”, lai nodrošinātu, ka šajā sistēmā iekļautos datus, izmantojot automatizēto tiešsaistes datu pārraides režīmu vai citus līdzekļus, saņem Valsts ieņēmumu dienests.
2.	Atbildīgā institūcija	Par grozījumu izstrādi Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumos Nr.899 “Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība” – Finanšu ministrija.
3.	Cita informācija	Likumprojekts šo jomu neskar.

V. Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām

Likumprojekts šo jomu neskar.

VI. Sabiedrības līdzdalība un komunikācijas aktivitātes

1.	Plānotās sabiedrības līdzdalības un komunikācijas aktivitātes saistībā ar projektu	<p>Projekts ietver 2021.gada 11.februāra sēdes protokollēmuma Nr.15 40§ 2. punktā ietverto jautājumu.</p> <p>Informācija par projekta izstrādi publicēta 2021.gada 31.maijā Finanšu ministrijas tīmekļvietnē sadaļā “Sabiedrības līdzdalība” – “Tiesību aktu projekti” – “Nodokļu politika” un Ministru kabineta tīmekļvietnē sadaļā “Sabiedrības līdzdalības politika”-“Ministru kabineta diskusiju dokumenti”</p> <p>Līdz ar to sabiedrības pārstāvji varēja līdzdarboties projekta izstrādē, rakstveidā sniedzot viedokļus par projektu. Tāpat sabiedrības pārstāvji varēs sniegt viedokļus par projektu pēc tā izsludināšanas Valsts sekretāru sanāksmē.</p>
2.	Sabiedrības līdzdalība projekta izstrādē	<p>Sabiedrības pārstāvji varēja līdzdarboties likumprojekta izstrādē, rakstveidā sniedzot viedokļus par projektu, kas 2021.gada 31.maijā publicēts Finanšu ministrijas tīmekļvietnē sadaļā “Sabiedrības līdzdalība” – “Tiesību aktu projekti” – “Nodokļu politika”, adrese: https://www.fm.gov.lv/lv/likumprojekts-grozijumi-likuma-par-iedzivotaju-ienakuma-nodokli un Ministru kabineta tīmekļvietnē sadaļā “Sabiedrības līdzdalības politika”-“Ministru kabineta diskusiju dokumenti”, adrese: https://www.mk.gov.lv/lv/ministru-kabineta-diskusiju-dokumenti</p>
3.	Sabiedrības līdzdalības rezultāti	<u>Sabiedrības pārstāvji viedokļus par projektu nav snieguši</u>
4.	Cita informācija	

VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām

1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	Finanšu ministrija un Valsts ieņēmumu dienests.
2.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru. Jaunu institūciju izveide, esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija, to ietekme uz institūcijas cilvēkresursiem	Projekta izpildei nav nepieciešama jaunu institūciju izveide, esošo institūciju likvidācija vai reorganizācija.
3.	Cita informācija	Nav.

Finanšu ministrs

J.Reirs

Kemzāne 67083848

Inese.Kemzane@fm.gov.lv